

1.	Наставен предмет	ХИДРАУЛИЧНИ ТУРБИНИ
2.	Шифра	ЗМ32ХА06
3.	Студиска програма	ХА
4.	Семестар (изборност)	зимски (Х)
5.	Цели на предмет	<i>Изучување на конструкцијата, експлоатација и одржување на хидрауличните турбини.</i>
6.	Оспособен за (компетенции)	<i>Избор на типови, услови на проектирање, монтажа, експлоатација и одржување.</i>
7.	Услов за запишување на предметот	<i>1. Хидромеханика Ѓ положен 2. Хидраулични турбомашини - потпис</i>
8.	Основна литература (до 3 наслови)	<i>1. Бенишек М.: Хидраулични турбини, Научна книга, Београд 2. Ристик Б., Миленковиќ Д.: Мале хидроелектране, Научна книга, Београд 3. Бабиќ М.: Збирка задатака из турбомашина, Научна книга, Белград</i>
9.	Број на кредити:	5
10.	Вкупен расположив фонд на време	<i>5 ECTS x 30 саати = 150 саати</i>
11.	Распределба на расположивото време	<i>30 + 36 + 2 + 76 + 6 + 6 + 6 = 150 саати</i>
	11.1. ПТН -	<i>Теоретска настава (15x2)</i>
	11.2. АВ -	<i>Аудиторни вежби, решавање задачи, консултации, видео проекции, стручни часописи, интернет(12x2)</i>
	11.3. ЛВ -	<i>Лабораториски вежби (1x2)</i>
	11.4. СУ -	<i>Самостојно учење, подготвка на материјал од 240 страници за тестови.</i>
	11.5. ТПЗ -	<i>Проверка на знаење со 2 редовни теста (2x3) Секој студент самостојно го решава тестот до 3 задачи и до 10 кратки прашања</i>
	11.6. СЗ -	<i>Самостојни задачи (2x3)</i>
	11.7. ТН -	<i>Теренска настава (2x3)</i>
12.	Оценување	<i>10 + 70 + 20 = 100 бода</i>
	12.1.	<i>Посетеност на предавања до 10 бода</i>
	12.2.	<i>2 теста (30+40)</i>
	12.3.	<i>2 самостојни задачи (10+10)</i>
	Студентот мора да освои најмалку по 30% од предвидените бодови на секој од тестовите.	
	Оценки:	
	од 50 до 60 бода	
	6 (шест)	
	од 61 до 70 бода	
	7 (седум)	
	од 71 до 80 бода	
	8 (осум)	
	од 81 до 90 бода	
	9 (девет)	
	над 90 бода	
	10 (десет)	
13.	Услов за потпис и формален испит	<i>реализирани активности 11.3,11.6 и 11.7</i>

недела	Предавања - теоретска настава		Аудиториски вежби		Лабораториски вежби (програмски задачи)	
	саати	Тема	саати	Тема	саати	Тема
I.	2	Типови, историјат и развој на хидрауличните турбини.	2	Типови на хидраулични турбини		
II.	2	Пелтон турбини. Струјотехнички и кинематички основи. Опис и функција на главните работни органи.	2	Нето пад кај хидро турбините		
III.	2	Реакциски турбини. Класификација според брзоодоста.	2	Струење низ млазници и дифузори		
IV.	2	Опис и функција на главните делови на Францис турбините.	2	Ојлерова равенка		
V.	2	Форма и услови на изработка на работното коло на Францис турбините	2	Тријаголници на брзини кај турбините		
VI.	2	Помошни работни делови на реакциските турбини.	2	Кавитација и всисна висина		
VII.	2	Кавитација кај реакциските турбини.	2	Објаснување на самостојна задача		
VIII.	2	Каплан турбини. Особености на хидрауличната пресметка и конструктивни карактеристики на главните делови.	2	Загуби на енергија и степени на полезно дејство		
IX.	2	Работни карактеристики на турбините. Моделски испитувања, топографски дијаграм.	3	Прв тест на материјалот од I до VIII недела		
X.	2	Експлоатациони карактеристики.	2	Теренска настава		
XI.	2	Типови турбини за мали хидроцентрали.	2	Теорија на сличност кај турбините		
XII.	2	Хидроцентрали. Основни типови. Опис на главните објекти.	2	Работни карактеристики на турбините. Моделски испитувања, топографски дијаграм		
XIII.	2	Работни режими и погонски карактеристики.	2	Објаснување на самостојна задача		
XIV.	2	Помошни погони во хидроцентралите.			2	Пресметка на енергетските перформанси на турбините
XV.	2	Експлоатација и одржување на хидрауличните турбини.	3	Теренска настава		
XVI.						
XVII.			3	Втор тест на материјалот од X до XV недела		
XVIII.						
XIX.						
XX.						
	30		25		2	

Задача 1	Пресметка на тријаголниците на брзини кај турбините	печатена форма
Задача 2	Пресметка на енергетски карактеристики на хидраулична турбина и исцртување на соодветните дијаграми	печатена форма